

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ

Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ПОГОДЖЕНО»

Проректор

з науково-методичної та
навчальної роботи

_____ **О. Б. Жильцов**

«_____» _____ 2016 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Інституту мистецтв

протокол від «_____» _____ 2016 р.

№ _____

Учений секретар _____ **О. В. Коновалова**

ПРОГРАМА

випускового іспиту із сольного співу

галузь знань: 0202 «Мистецтво»
напрямок підготовки: 6.020204 «Музичне мистецтво»
професійне спрямування: «Сольний спів»
перший (бакалаврський) рівень

Розглянуто і рекомендовано для затвердження на
засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу,
Протокол від «_____» _____ 2016 р. № _____
Завідувач кафедри _____ **С. М. Садовенко**

Пояснювальна записка

Програма випускового іспиту із сольного співу на пряму підготовки 6.020204 «Музичне мистецтво» професійного спрямування «Сольний спів» розроблена відповідно до програм підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем.

На Державній атестації студенти повинні продемонструвати практичні вміння з вокального виконавства, розвинене творче мислення та художній смак, на яких базується професійна діяльність співака. Для перевірки набутих професійних вмінь навчальним планом передбачений випусковий іспит із сольного співу.

Мета випускового іспиту із сольного співу: перевірка практичних умінь та навичок з вокального виконавства, набутих студентами в процесі навчання.

Завдання випускового іспиту із сольного співу:

- виявити рівень оволодіння прийомами вокальної техніки, емоційно-динамічною виразністю співацького звуку на основі професійної дихальної опори;
- виявити розуміння музичної форми вокального твору, розвитку та завершеності окремих фраз, логіки розвитку кульмінації тощо;
- виявити вміння осмислено виконувати вокальні твори в синтезі музики, слова та акторської майстерності;
- виявити вміння професійно контактувати зі слухачем;
- виявити вміння професійно користуватися звукопідсилювальною апаратурою (естрадним виконавцям);
- виявити художньо-виконавський смак, вихований на кращих зразках світової музики.

Іспитові вимоги:

1. Володіти вокальною технікою:
 - професійною дихальною опорою,
 - високою співацькою позицією,
 - рівним звучанням голосу в головному та грудному регістрах,
 - чистотою інтонування,
 - природним тембром.
2. Розкрити задум авторів творів вокально-тембральними і акторськими засобами.
3. Професійно користуватися звукопідсилювальною апаратурою (для естрадних виконавців).
4. Мати естетичний сценічний вигляд.

Критерії оцінювання:

Оцінка **А «відмінно» (90-100 балів)** – за досконале володіння всіма можливостями голосу, який звучить збагачено та рівно в головному та грудному регістрах, має широкий діапазон і яскраве тембральне забарвлення, за професійне володіння кантиленою та співацьким диханням, впевнене, майстерне розкриття всієї глибини авторського задуму в творах, яскраву реалізацію артистичного потенціалу, високий рівень естетичного смаку і самобутність.

Оцінка **В «дуже добре» (82-89 балів)** – за належне володіння всіма можливостями голосу без суттєвих помилок: відносною рівністю його звучання в головному та грудному регістрах, професійним володінням кантиленою та співацьким диханням, широким діапазоном, за належне емоційно виразне розкриття авторського задуму в творах, розуміння їх стилю й жанровості.

Оцінка **С «добре» (75-81 бал)** – за належне володіння голосовими можливостями, проте з деякими виявленими помилками: форсованим звуком, горловими відтінками, іноді неточною інтонацією тощо, за емоційно виразне розкриття авторського задуму в творах, розуміння їх стилю й жанровості, але з недостатнім виявленням акторських здібностей, або з відсутністю органіки.

Оцінка **Д «задовільно» (69-74 бали)** – за посереднє володіння голосовими можливостями: слабка дихальна опора, недостатньо висока співацька позиція, спостерігається тембральна та регістрова нерівність, метроритмічна нестабільність, артикуляція та дикція – не достатньо чіткі, акторська робота – не вельми виразна.

Оцінка **Е «достатньо» (60-68 балів)** – за доволі посереднє володіння вокально-технічними навичками з допущенням суттєвих помилок у звуковеденні, за невиразну акторську роботу.

Оцінка **FX «незадовільно» (35-59 балів)** – за відсутність розвитку вокально-технічних навичок і виконавських можливостей, невиразну творчу думку та акторську роботу, за відсутність вокальної і сценічної культури.

Програма виступу складається з п'яти творів, які класифікуються за таким принципом:

академічний спів:

- 1) старовинна арія композиторів XVII-XVIII століття,
- 2) оперна арія композиторів XIX-XX століття,
- 3) романс зарубіжних композиторів,
- 4) романс українських композиторів,
- 5) українська народна пісня;

естрадний спів:

- 1) джазовий стандарт,
- 2) романс,
- 3) українська народна пісня,
- 4) сучасна або авторська естрадна пісня,
- 5) світовий хіт.

Програми виступів на випусковому іспиті з сольного співу:

1. Бабійчук Вікторія Олегівна (клас старшого викладача С. Л. Леонтієвої, концертмейстер – Г. Б. Шепеленко)

1. Йоганн Себастьян Бах. Арія «Blute nur du liebes Herz» зі «Страстей за Матфеєм»
2. Гаetano Доницетті. Арія Лінди з опери «Лінда ді Шамуні» («O luce di quest' anima»)
3. Ференц Ліст, сл. Віктора Гюго «Oh! Quand je dors»
4. Леся Дичко, сл. Олексія Палажченка «Яблунька»
5. Українська народна пісня в обр. Леопольда Яценка «Глибока кирниця»

2. Безлук Аліна Сергіївна (клас старшого викладача Т. О. Ланіної, концертмейстер – О. О. Буханцева)

1. Music by the Horace Silver Quintet, lyrics by Dee Dee Bridgewater «The Jody Grind»
2. Українська народна пісня «Чом ти не прийшов»
3. Муз. і сл. Вікторії Черенцової «За все тебе простила»
4. M. & w. by Per Gessle and Marie Fredriksson «Listen to Your Heart»
5. Муз. і сл. Т. Залужная «Ключик»

3. Ігнатова Олександра Вікторівна (клас старшого викладача Т. О. Ланіної, концертмейстер – О. О. Буханцева)

1. M. & w. by Art Blakey «Moanin'»
2. M. & w. by Freddie Mercury «We are the champions»
3. Українська народна пісня «Ой за річкою, за Грицем»
4. Муз. і сл. невідомого автора «Не верьте тем, кто никогда не плакал» (з реп. О. Кормухіної)
5. Music by John Kander, lyrics by Fred Ebb «Cabaret»

4. Калацей Владислав Вадимович (клас професора, народного артиста України Ф. М. Мустафаєва, концертмейстер – І. В. Антіпіна)

1. Франческо Каваллі. Арія «Dolce amor bendato Dio»
2. Олександр Даргомижський. Каватина Князя з опери «Русалка»
3. Українська народна пісня «Там де Ятрань круто в'ється»
4. Ш. Гуно. Арія Фауста з опери «Фауст»
5. Українська народна пісня «Чорнії брови, карії очі»

5. Карамаш Анна Олександрівна (клас старшого викладача Т. О. Ланіної, концертмейстер – О. О. Буханцева)

1. Українська народна пісня «Ой там за лісочком»
2. Муз. і сл. Філіп Кіркоров, Дімітріс Контопулус. «Shady Lady»
3. Music by James Van Heusen, words by Sammy Cahn. «All the way»
4. Володимир Пресняков, сл. Михайла Кузміна. «Люблю, сказав я, не любя»
5. M. & w. by David Hodges and Ben Moody. «Because of You»

6. Костіна Катерина Олександрівна (клас доцента, заслуженого діяча мистецтв України О. П. Петрикової, концертмейстер – К. Є. Кузьменко)

1. Муз. і сл. Дюк Елінгтон та Ірвінг Мілс. «It Don't Mean a Thing»
2. Муз. і сл. Джино Ванеллі. «Jo, Jo»
3. Мирослав Скорик, сл. Миколи Петренка. «Намалюй мені ніч»
4. Українська народна пісня «Гиля-гиля, сірі гуси»
5. Сергій Мороз, сл. Василя Слапчука. «Свіча»

7. Немитова Ольга Віталіївна (клас доцента, заслуженого діяча мистецтв України О. П. Петрикової, концертмейстер – К. Є. Кузьменко)

1. Муз. і сл. Стюарт Горрелл і Хогі Кармайл. «Georgia on My Mind»
2. Муз. і сл. Антоніо Карлос. Жобім «Madalena»
3. Карло Доніда, сл. Пінкі. «Canzone da due soldi»
4. Українська народна пісня «Ой у полі три криниченьки»
5. Муз. і сл. Святослава Вакарчука «Коли навколо ні душі»

8. Попович Іванна Тарасівна (клас доцента, заслуженого діяча мистецтв України О. П. Петрикової, концертмейстер – К. Є. Кузьменко)

1. Анхель Вільольдо, сл. Лестера Аллена та Роберта. Хіла «Kiss Of Fire»
2. Муз. Ніколаса Брейсгердла, Рея Хеджеса та Трейсі Акермана. «Alive Again»
3. Мікаел Таривердієв, сл. Віктора Орлова. «Музика»
4. Українська народна пісня «Грушечка»
5. Леся Горлицька, сл. Ліни Костенко. «Хай буде все пробачене пробачено»

9. Пошванюк Олександр Степанович (клас доцента, заслуженого діяча мистецтв України О. П. Петрикової, концертмейстер – К. Є. Кузьменко)

1. Ренато Рашель, сл. П'єтро Гарінеї та Сандро Джіованніні (англ. текст Карла Сігмана) «Arrivederci Roma»
2. Рольф Ловланд, сл. Брендана Грехема «You Raise Me Up»
3. Муз. і сл. Богдана Весоловського «Прийде ще час...»
4. Олексій Рибніков, сл. Андрія Вознесенського «Я тебе ніколи не забуду» (з рок-опери «Юнона і Авось»)
5. Українська народна пісня «Та орав мужик край дороги»

10. Прус Катерина Геннадіївна (клас професора, народного артиста України Ф. М. Мустафаєва, концертмейстер – І. В. Антіпіна)

1. Вольфганг Амадей Моцарт. Арія Цариці Ночі з опери «Чарівна флейта»
2. Микола Лисенко. Арія Наталки з опери «Наталка Полтавка»
3. Сергій Рахманінов, сл. Олександра Пушкіна. «Не пой, красавица, при мне»
4. Даніель Вольф. «Ірис»
5. Українська народна пісня «Спать мені не хочеться»

11. Терещенко Дар'я Іванівна (клас старшого викладача С. Л. Леонтієвої, концертмейстер – Г. Б. Шепеленко)

1. Антоніо Вівальді. Арія «Sposa son disprezzata» з опери «Баязет»
2. Джакомо Пуччіні. Арія Лаурети з опери «Джанні Скікі»
3. Даніель Вольф. «Ірис»
4. Федір Надененко, сл. Івана Франка. «Твої очі»
5. Українська народна пісня в обр. Сергія Павлюченка «Ой, де ти йдеш»

12. Шишова Анастасія Андріївна (клас старшого викладача Т. О. Ланіної, концертмейстер – О. О. Буханцева)

1. M. & w. by Pee Wee King, Chilton Price and Redd Stewart «You Belong to Me»
2. Муз. і сл. Вікторії Черенцової «Плед»
3. M. & w. by Caro Emerald «A Night like This»
4. Українська народна пісня (лемківська) «Під обличком»
5. Муз. і сл. Земфіри Рамазанової «Небо Лондона»

Література:

1. Антонюк А. Постановка голосу. / А. Антонюк. // Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Українська ідея, 2000.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів). / В. Г. Антонюк. // Підручник. – К.: ЗАТ «Віпол», 2007. 174 с.
3. Дмитриев Л. Б. Основы вокальной методики. / Л. Б. Дмитриев. – М.: Музыка, 1968.
4. Дмитриев Л. Голосообразование у певцов. / Л. Дмитриев. – М., 1962.
5. Емельянов В. Развитие голоса, координация и тренинг. / В. Емельянов. – СПб: Лань, 2000.
6. Зданович А. Некоторые вопросы вокальной методики. / А. Зданович. – М.: Музыка, 1965.
7. Канкарович А. Культура вокального слова. / А. Канкарович. – М.: Муз. изд., 1957.
8. Кочнев А. С. Вокальный словарь. / А. С. Кочнев. – Л.: Музыка, 1990.
10. Морозов В. П. Искусство резонансного пения. / В. П. Морозов Искусство резонансного пения. Основы резонансной теории и техники.: Институт психологи РАН, 2008.
9. Пляченко Т. М. Методика викладання вокалу. / Т. М. Пляченко. // Навчально-методичний посібник для студентів мистецького факультету (Спеціальність «Музична педагогіка і виховання»). – Кіровоград: КДПУ, 2005. – 80 с.
11. Сет Риггс. Как стать звездой. – Перевод с англ. – М., 2000.
12. Юссон Р. Певческий голос. / Рауль Юссон. – М., 1974.
13. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика формування та розвитку співацького голосу. / Ю.Є. Юцевич. – Київ, 1998.
14. Юшманов В. И. Вокальная техника и ее парадоксы. / Владимир Юшманов. – СПб., 2001.